

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
Wydział Gospodarki Komunalnej

Bydgoszcz, dnia ...⁰³... czerwca 2020 r.

WGK-III.7012.72.2020.JM

Pan
Włodzimierz Palicki
BUTOH
ul. Chodkiewicza 15
85-065 Bydgoszcz

Dotyczy: projektu rozbudowy ulicy Podleśnej w Bydgoszczy.

W nawiązaniu do Pana pisma z dnia 13.05.2020 r. (data wpływu do Wydziału Gospodarki Komunalnej (dalej WGK) dnia 20.05.2020 r. w sprawie jw. informuję co następuje.

W związku z prowadzonymi pracami projektowymi WGK wskazuje następujące uwarunkowania w zakresie zieleni:

- projektowany układ drogowy winien mieć czytelny układ nasadzeń w formie kompozycji; należy rozważyć adaptację drzew w pasie drogowym w dobrym stanie zdrowotnym, o ile nie będą one znajdować się w świetle jezdni; wskazane jest poprzez dobór miejsca nasadzeń i ich gatunków nawiązanie do naturalnych układów przyrodniczych powszechnie rozwiniętych w tym rejonie (często w formie samosiewów) zdominowanych przez gatunki rodzime: brzozy brodawkowatej, sosny zwyczajnej, dębu bezszypułkowego i itd.;
- wymagana jest realizacja nasadzeń zamiennych za usuwane drzewa na terenie inwestycji, zgodnie z zasadą stosowaną dla Miasta Bydgoszczy, tj. min. 2 szt. drzew za 1 szt. usuwaną, przy czym drzewa liściaste należy zastępować drzewami liściastymi, a iglaste iglastymi; powyższa zasada dotyczy drzew o obwodach pni powyżej 50 cm na wysokości 5 cm;
- nasadzenia należy zaplanować do realizacji wg „Wytycznych sadzenia i pielęgnacji drzew na terenach będących własnością Miasta Bydgoszcz i Skarbu Państwa we władaniu Miasta Bydgoszcz”, w załączeniu;
- trawniki należy zaplanować do realizacji wg „Wytycznych zakładania i pielęgnacji trawników”, w załączeniu;
- na podstawie art. 87a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 t. j. z późn. zmian.) oraz art. 75 ust. 1 - ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.) inwestor/wykonawca prac zobowiązany jest do podejmowania działań zmierzających do ochrony zieleni; prace należy planować, a następnie prowadzić w sposób wykluczający uszkodzenie drzew znajdujących się w sąsiedztwie inwestycji, a przewidzianych do pozostawienia; w celu ich zabezpieczenia przed uszkodzeniem należy wygrodzić całe skupiny zieleni, a nie pojedyncze drzewa, np. poprzez ogrodzenie drzew i krzewów siatką wspartą na słupkach drewnianych; obowiązuje zakaz zasypywania drzew, obkładania kamieniami i podnoszenia gruntu powyżej

85- 102 Bydgoszcz, ul. Jezuicka 4a ,
tel.: 52 58 58 394 fax.: 52 58 58 111
email: wgk@um.bydgoszcz.pl., www.bydgoszcz.pl

obecnego poziomu terenu, jak również obniżania terenu w strefie systemu korzeniowego drzew oraz zabrania się poruszania ciężkim sprzętem w obrębie rzutu koron drzew;

- prace w sąsiedztwie drzew i krzewów przewidzianych do zachowania, w pasie drogowym oraz na przyległych działkach do drogi, należy planować ze szczególną dbałością o zieleni, określając w projekcie sposób ich zabezpieczenia i dopuszczalne formy prowadzenia prac w bezpośrednim sąsiedztwie drzew;
- projekt wycinki zieleni kolidującej z inwestycją oraz projekt nasadzeń należy uzgodnić w WGK;
- przebieg projektowanych instalacji podziemnych, chodników, oświetlenia należy planować w sposób umożliwiający realizację odpowiedniej kompozycji roślinnej (np. lampy należy projektować poza rzutem korony drzew – w ich rozmiarach docelowych), itd.;
- sugeruje się powierzchnie utwardzone ograniczyć do niezbędnego minimum, aby zapewnić jak największą powierzchnię zieleni służącą retencji wód opadowych; ich szerokość sugeruje się dostosować do intensywności użytkowania (np. rozważyć węższe lub jednostronne chodniki z uwagi na ograniczony ruch pieszcy w tej części Miasta.

Sugeruje się konsultować rozwiązania projektowe na bieżąco (zarówno korekty rozwiązań drogowych jak również w zakresie zieleni) z Ogrodnikiem Miejskim Panią Bogna Rybacką i inspektorem WGK Panią Joanną Mostowską. W razie potrzeby gotowi jesteśmy również na spotkanie robocze.

Sprawę prowadzi inspektor WGK, Pani Joanna Mostowska, e-mail: j.mostowska@um.bydgoszcz.pl, tel. 52 58 58 873.

DYREKTOR WYDZIAŁU

Wiesław Zawistowski

Załączniki:

1. Wytyczne sadzenia i pielęgnacji drzew na terenach będących własnością Miasta Bydgoszcz i Skarbu Państwa we władaniu Miasta Bydgoszcz",
2. Wytycznych zakładanie i pielęgnacja trawnika",

Do wiadomości:

1. Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej
2. Wydział Gospodarki Komunalnej, Ref. IV,

Wytyczne sadzenia i pielęgnacji drzew na terenach będących własnością Miasta Bydgoszcz i Skarbu Państwa we władaniu Miasta Bydgoszcz

1) Materiał roślinny:

- a) drzewa liściaste o pokroju alejowym, pień prosty i prawidłowo rozwinięty, korona rozpoczynająca się na wysokości 2,2 m, korona uformowana z jednym przewodnikiem i równomiernie umieszczonymi gałęziami bocznymi o rocznych przyrostach typowych dla gatunku, obwód pnia na wysokości 1 m 16-18 cm, a dla drzew szczególnych tj.: bardzo wolno rosnących, rzadko sadzonych i kolekcjonerskich obwód pnia 14-16 cm,
 - b) drzewa iglaste wysokości min. 1,5 m, pień prosty i prawidłowo rozwinięty z jednym przewodnikiem i równomiernie umieszczonymi gałęziami bocznymi od podstawy do wierzchołka o rocznych przyrostach typowych dla gatunku.
 - c) drzewa min. 3 krotnie szkółkowane, zdrowe, bez uszkodzeń na korze i pędach,
 - d) drzewa pojemnikowane, jeśli realizacja nasadzeń w okresie od 15 kwietnia do 15 października (wielkość pojemnika min. 10 l, przerośnięta bryła korzeniowa min. 1 rok, niedopuszczalne zawinięte korzenie w donicy), w pozostałym okresie z bryła korzeniową (zabezpieczoną materiałem naturalnym, w siatce z drutu),
 - e) wady niedopuszczalne materiału roślinnego: uszkodzenia mechaniczne roślin, odrosty podkładki poniżej miejsca szczepienia, ślady żerowania szkodników, oznaki chorobowe, zwiędnięcie, pomarszczenie, pęknięcia i martwica korzeni i części nadziemnych, uszkodzenia pąka szczytowego przewodnika, złe zrośnięcie odmiany szczepionej z podkładką, uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej,
 - f) wymagana akceptacja materiału roślinnego przez inspektora Wydziału Gospodarki Komunalnej (WGK), przed realizacją nasadzeń.
- 2) Miejsce sadzenia** - zgodnie z koncepcją, planem lub projektem nasadzeń, lokalizacja ustalona w terenie z inspektorem WGK-a, w przypadku nasadzeń wg zatwierdzonego projektu budowlanego wymagane geodezyjne wyznaczenie miejsc nasadzeń.
- 3) Sadzenie drzew:**
- a) wykopać doły pod każde drzewo o wymiarach odpowiadających wielkości 1,0 m³ w przypadku realizacji nasadzeń na glebach ciężkich (żywnych) i 1,5 m³ na glebach lekkich i nasypowych,
 - b) wypełnienie wykopanych dołów ziemią ogrodniczą (1,0 – 1,5 m³ pod każde drzewo) o pH właściwym dla danego gatunku sadzonych drzew, (z udziałem co najmniej 15 % gliny, zawartość materii organicznej 5%, o strukturze gruzełkowatej i wolnej od chwastów trwałych (perz, topinambur,

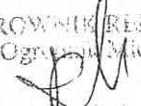
oset, itp.), z dodatkiem hydrożelu i obornika granulowanego (wg zaleceń producentów),

- c) dopuszcza się pozostawienie i wykorzystanie urobku do zasypania drzew gruntu gliniastego, próchnicznego, jednak nie więcej niż 50% urobku, wyłącznie w uzgodnieniu i po akceptacji inspektora WGK, pozostały urobek wywieźć,
 - d) wykopane doły należy zgłosić inspektorowi WGK celem dokonania odbioru przez niego kontroli i akceptacji,
 - e) posadzić drzewa z uzupełnieniem podłoża, zagęścić grunt i obficie podleć,
 - f) wykonać miski wokół drzew o średnicy 1 m, z zagłębieniem 5 cm poniżej istniejącego terenu (lub chodnika, wydzielienia krawężnikiem itd.), misa po uzupełnieniu korą powinna pozostawać na poziomie przyległych obszarów,
 - g) opalikować drzewa:
 - i) liściaste:
 - na terenach w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni i ciągów komunikacyjnych: cztery pale drewniane dł. ok. 2,5 m (po wbiciu pała ok. 1,5 m powinno pozostać nad gruntem) impregnowane środkami (bezbarwnymi) przedłużającymi trwałość drewna, pale o średnicy 6 cm, ustabilizowane poprzecznie półwałkami długości ok. 60-70 cm i średnicy 6 cm na dwóch wysokościach (dolna listwa podwójna, górna pojedyncza, górne krótsze), drzewo ustabilizowane do pali pasami,
 - na terenach oddalonych od jezdni i ciągów komunikacyjnych: trzy pale drewniane dł. ok. 2,5 m (po wbiciu pała ok. 1,5 m powinno pozostać nad gruntem) impregnowane środkami (bezbarwnymi) przedłużającymi trwałość drewna, pale o średnicy 6 cm, ustabilizowane poprzecznie półwałkami długości ok. 60-70 cm i średnicy 6 cm na dwóch wysokościach (dolna listwa podwójna, górna pojedyncza, górne krótsze), drzewo ustabilizowane do pali pasami,
 - ii) iglaste:
 - zabezpieczenie drzew pięcioma palami drewnianymi o średnicy 5 cm i dł. ok. 1,5 m (po wbiciu pała ok. 0,6 m powinno pozostać nad gruntem) impregnowanymi środkami (bezbarwnymi) przedłużającymi trwałość drewna, całość zabezpieczona siatką ogrodniczą ok. 2,5 mb (metalową w kolorze grafitowym) wysokości min. 40 cm przytwierdzoną stabilnie do pali drewnianych),
 - h) wyściółkować misy korą, warstwą gr. 5 cm,
 - i) wykonać cięcia korygujące z posmarowaniem ran środkiem grzybobójczym,
 - j) wywieść odpady.
- 4) Pielęgnacja nasadzonych drzew:

- a) pielęgnacja co najmniej trzy lata od momentu posadzenia, wskazane jest prowadzenie jej przez Wykonawcę prac w całym okresie trwałości projektu finansowanego ze środków zewnętrznych,
 - b) w okresie pielęgnacji należy: systematycznie podlewać rośliny w okresie wegetacji (od maja do września - co ok. 2 tygodnie), nawozić co najmniej raz w sezonie wegetacyjnym (wiosną) nawozami o przedłużonym działaniu, usuwać odrosty, odchwaszczać misy wokół drzew co najmniej raz w miesiącu w okresie wegetacji (od maja do września), uzupełniać paliki i poprawić wiązania na bieżąco, poprawiać misy wokół drzew i uzupełniać korą wiosną każdego roku,
 - c) w okresie pielęgnacji wymagana wymiana roślin nieprawidłowo rozwijających się, zasychających i suchych niezwłocznie po stwierdzeniu tego faktu, najpóźniej w ciągu 14 dni od zgłoszenia takiej konieczności wykonawcy nasadzeń przez inspektora WGK lub w terminach określonych umową,
 - d) usunięcie palików i wiązań po okresie 3 letniej pielęgnacji, pozostawić paliki w uzasadnionych przypadkach po uzgodnieniu i akceptacji inspektora WGK.
- 5) Ewidencja drzew w zasobach Miejskiej Pracowni Geodezyjnej - wymagane zgłoszenie posadzonych drzew do ewidencji.

UWAGA:

1. Na terenach pasa drogowego wymagany jest również nadzór nad pracami ogrodniczymi, o których mowa powyżej inspektora ds. zieleni Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej (ZDMiKP).

KIEROWNIK BIURO
Ogrodniczy

Bogna Rybacka

Wytyczne zakładanie i pielęgnacja trawnika

Opis realizacji trawników

Skład proponowanej mieszanki traw :

GATUNEK	SKŁAD	Przykładowe odmiany
Życica trwała	15%	ETERLOU/LIBRONCO/TURFGOLD
Kostrzewa czerwona rozłogowa	30%	RED SKIN/LITANGO/HIGHTOWER
Kostrzewa czerwona kępowa	30%	WILMA/RAISA/DORIANNA
Kostrzewa szczecińska (owcza)	15%	BORNITO/BORVINA
Wiechlina łąkowa	10%	LIMOUSINE/ZEPTOR/LIBERLIN
Zalecana norma wysiewu	25 g/m ²	

Założenie trawnika – zakres czynności:

- usunięcie zdegradowanej darniny wraz z wywozem odpadów,
- nawiezenie warstwy gleby urodzajnej minimum 10 cm, wolnej od zanieczyszczeń i nasion chwastów, wysianie nawozu wieloskładnikowego z przewagą związków azotu, przekopanie z gruntem rodzimym na głębokość około 25 cm,
- wypoziomowanie i wyrównanie nawierzchni poprzez wałowanie,
- wysianie mieszanki nasion traw gazonowych (minimum 5 gatunków, o udziale kostrzewy czerwonej, szczecińskiej i owczej powyżej 60 %, mietlic około 30%, życie poniżej 10%; niedopuszczalny jest udział traw pastewnych); wysiew równomierny, aby uzyskać jednolity trawnik, nasiona należy wymieszać z wierzchnią warstwą gruntu, po czym uwałować,
- nawadnianie powierzchni trawnika w czasie kiełkowania nasion, aby nie dopuścić do przesuszenia,
- wałowanie trawnika po osiągnięciu około 8 cm, celem zainicjowania krzewienia traw,
- wykonanie pierwszego koszenia po wałowaniu, po osiągnięciu wysokości trawy około 8-9 cm, po zaobserwowaniu właściwego ukorzenienia trawy, z zachowaniem ostrożności celem uniknięcia wyrywania młodej trawy przez kosiarkę.

Pielęgnacja trawnika, polegająca na:

- areacja (wertykulacja) – 1 x w sezonie – wiosną w kolejnym sezonie po założeniu trawnika,
- nawożenie – 2x w sezonie (wiosna, jesień – zastosowanie nawozu właściwego dla sezonu agrotechnicznego)
- koszenie trawy – w miarę potrzeb (min. 2 razy w miesiącu), utrzymywanie wysokości trawnika nie większej niż 5 cm.